

PROGRAM DELA
Dodatna strokovna pomoč za učence Rome
Šolsko leto 2018/19

INDIVIDUALNA UČNA POMOČ ZA UČENCE ROME

Operacionalizacija ciljev v šolskem letu 2016/2017 (BRALNA PISMENOST)

- Poudarek na razumevanju prebranega besedila (1.-9. razred).
- Pomoč učencem v knjižnici, priprava na samostojnost učencev.
- Koordinacija pri organizaciji dela učencev, pri samostojnem učenju, analizi besedila in razumevanju.
- Pomoč pri samostojnem učenju (načini samostojnega učenja – podčrtavanje, izdelava miselnih vzorcev).
- Nižji razredi (glasno branje in povratna informacija o razumevanju prebranega).
- spremljava napredka učenke/ca (zapis v IDPP, razgovori s starši, razredniki, učitelji posameznega učnega predmeta).
- Delo z domačim branjem (predvsem pri učenci, ki imajo težave z branjem in razumevanjem prebranega).
- Komunikacija s starši o načinih branja v domačem okolju.

PODROČJE DELA: Učenje in poučevanje

TEMELJNA DEJAVNOST	OSNOVNO PODROČJE DEJAVNOSTI	NALOGE	UDELEŽENCI	NOSILEC	SODELAVCI	TRAJANJE
Pomoč, svetovanje, koordinacija, posvetovanje, sodelovanje, individualno delo	Svetovalno delo in posvetovalno delo z učenci Romi, učitelji, starši, vodstvom šole zaradi izboljšanja kvalitete učenja in poučevanja.	<ul style="list-style-type: none"> - koordinacija pomoči učencem z učnimi težavami, - sodelovanje pri oblikovanju IDPP - individualno svetovanje staršem učencev z učnimi težavami, - spremljanje učne uspešnosti (od 1. do 9. razreda), - sodelovanje z zunanjimi institucijami, - pridobitev soglasja staršev, - sodelovanje pri oblikovanju individualne pomoči učencem Romom in učencem tujcem, - individualna pomoč otrokom z učnimi in vzgojnimi težavami, 	<ul style="list-style-type: none"> - učenci - učitelji - starši - vodstvo - zunanje institucije 	učiteljice in učitelji	<ul style="list-style-type: none"> - Svetovalni center za otroke, mladostnike in starše - Zavod za šolstvo, - Zveza Romov Slovenije, - Romsko društvo Pralipe, - Romska pomočnica - Pedagoški inštitut - Andragoški zavod Kočevje - 	Vse leto

PODROČJE DELA: Telesni, osebni, socialni razvoj

PRILOGA 44

TEMELJNA DEJAVNOST	OSNOVNO PODROČJE DEJAVNOSTI	NALOGE	UDELEŽENCI	NOSILEC	SODELAVCI	TRAJANJE
Pomoč, svetovanje, koordinacija, posvetovanje	Svetovalno delo in posvetovalno delo z učenci, učitelji, starši, vodstvom šole zaradi izboljšanja kvalitete učenja in poučevanja.	<p>Svetovalno, preventivno delo z učenci Romi v programih za spodbujanje telesnega, osebnega in socialnega razvoja (predavanja, delavnice)</p> <p>Posvetovalno delo z učitelji pri načrtovanju in izvajanju preventivnih programov.</p> <p>Posvetovanje in pomoč vodstvu pri načrtovanju predavanj za učitelje in starše učencev Romov.</p> <p>Organizacija zdravniških pregledov, obveščanje staršev učencev Romov</p>	<ul style="list-style-type: none"> - učenci - učitelji - starši - vodstvo - zunanji sodelavci 	<ul style="list-style-type: none"> - Učitelj za UPR 	<ul style="list-style-type: none"> - ZPM - SC - CSD - Romska pomočnica - Svetovalni center 	Vse leto

Učenci nadaljujejo z delom po IDPP iz šolskega leta 2014/15. Z razredniki v mesecu septembru nastavijo smernice za delo z učenci. Razredniki prejmejo po en izvod IDPP.

PODROČJE DELA: Šolanje

TEMELJNA DEJAVNOST	OSNOVNO PODROČJE DEJAVNOSTI	NALOGE	UDELEŽENCI	NOSILEC	SODELAVCI	TRAJANJE
Pomoč, svetovanje, koordinacija, posvetovanje	Svetovalno delo in posvetovalno delo z učenci, učitelji, starši in vodstvom šole zaradi izboljšanja kvalitete učenja in poučevanja.	<ul style="list-style-type: none"> - Obveščanje staršev o vseh aktivnostih v zvezi z novinci, sestanek s starši pred vpisom, vpisovanje, sodelovanje v komisiji za ugotavljanje pripravljenosti otrok za vstop v šolo, razgovori s strokovnjaki zunanjih institucij, oblikovanje oddelkov, spremljanje vključevanja otrok v razred in pomoč pri reševanju problemov. - Članstvo v projektih šole - Seznanitev učencev in staršev z izbirnimi predmeti. 	<ul style="list-style-type: none"> - učenci - učitelji - starši - vodstvo - zunanji sodelavci - šolski svetovalni tim 	<ul style="list-style-type: none"> - učitelj individualne učne pomoči za učence Rome, - pedagoginja 	<ul style="list-style-type: none"> - specialna pedagoginja, - pedagoginja, 	Vse leto

PODROČJE DELA: Šolska kultura, vzgoja, šolski red

TEMELJNA DEJAVNOST	OSNOVNO PODROČJE DEJAVNOSTI	NALOGE	UDELEŽENCI	NOSILEC	SODELAVCI	TRAJANJE
Pomoč, svetovanje, koordinacija, posvetovanje	Svetovalno delo in posvetovalno delo z učenci, učitelji, starši, vodstvom šole zaradi izboljšanja kvalitete učenja in poučevanja.	Neposredna pomoč učencem z vzgojnimi in vedenjskimi težavami, - posvetovanje z učitelji in skupno reševanje težav, - timski sestanki z zunanjimi institucijami, - posvetovanje in pomoč učiteljem pri delu z oddelčnimi skupnostmi (RU, predavanja), - svetovanje staršem za učinkovito delo z učenci, ki imajo disciplinske težave, osveščanje staršev o osnovnih vzgojnih načelih, - opazovanje otrok kako sprejemajo šolski red in pravila, - sodelovanje pri pripravi vzgojnega načrta in šolskih pravil, - pisanje priporočil in spremljanje otrok, ki imajo disciplinske težave,	- učenci - učitelji - starši - vodstvo - zunanje institucije	- učitelj individualne učne pomoči za učence Rome, - svetovalna služba	- zunanje institucije	Vse leto

PODROČJE DELA: Poklicna orientacija

TEMELJNA DEJAVNOST	OSNOVNO PODROČJE DEJAVNOSTI	NALOGE	UDELEŽENCI	NOSILEC	SODELAVCI	TRAJANJE
Pomoč, svetovanje, koordinacija, posvetovanje	Svetovalno delo in posvetovalno delo z učenci, učitelji, starši, vodstvom šole zaradi lažje in kvalitetnejšega postopka poklicnega usmerjanja.	<ul style="list-style-type: none"> - Seznanjanje učencev Romov z različnimi poklici tekom šolanja - seznanjanje učencev z deficitarnostjo poklicev in predstavitve deficitarnih poklicev - sodelovanje pri aktivnostih poklicne vzgoje - vzpodbujanje učencev k zgodnjem razmišljanju o poklicnem usmerjanju (7., 8.r), koordinacija izvajanja poklicne vzgoje, koordinacija in organizacija tehniškega dne namenjenega spoznavanju poklicev - iskanje poklicne poti - izpolnjevanje Vprašalnika o poklicni poti - seznanjanje s potekom vpisa na srednje šole, individualno svetovanje učencem in staršem - svetovanje pri izbiri izbirnih predmetov v smislu poklicne orientacije, vpis v srednje šole – prošnje, spremljanje števila vpisanih v srednje šole - timski sestanek s svetovalko iz Zavoda RS za zaposlovanje - predstavitev rokovnika za vpis v srednjo šolo, koordinacija in spremljanje informativnega dne 	<ul style="list-style-type: none"> - učenci - učitelji - starši - vodstvo - zunanje institucije 	<ul style="list-style-type: none"> - pedagoginja, - učitelj UPR - razrednik 	pedagoginja	Vse leto

Legenda * učitelj UPR – učitelj za učno pomoč učencem Romom

PODROČJE DELA: Socialno ekonomske stiske

TEMELJNA DEJAVNOST	OSNOVNO PODROČJE DEJAVNOSTI	NALOGE	UDELEŽENCI	NOSILEC	SODELAVCI	TRAJAN-JE
Pomoč, svetovanje, koordinacija, posvetovanje		<p>Seznanjanje staršev z možnostmi pomoči.</p> <ul style="list-style-type: none"> - organizacija, koordinacija, izvajanje in sodelovanje v komisiji za subvencioniranje šolske prehrane - seznanjanje z možnostmi letovanje (RK, ZPM) - svetovanje staršem za vključitev otroka v OPB ali individualno učno pomoč - individualni razgovori s starši, ki potrebujejo finančno pomoč - pridobivanje denarnih sredstev - sodelovanje v komisiji za sofinanciranje ali subvencioniranje šolskih potrebščin, šole v naravi - sodelovanje v komisiji za razdelitev finančnih sredstev za učence Rome 	<ul style="list-style-type: none"> - učenci - učitelji - starši - vodstvo - zunanje institucije 	Učitelj UPR, pedagoginja	<p>specialna pedagoginja</p> <p>pedagoginja</p>	Vse leto

Legenda

* IDPP – individualni delovni program pomoči

- diagnostika je ključni element vsake obravnave otroka. Namen diagnostike je odkriti vrsto in stopnjo težav, ki jih ima otrok in odkriti vzroke teh težav. Poleg odkrivanja pomanjkljivosti je potrebno poiskati tudi otrokove dobre lastnosti in sposobnosti.
- načrtovanje oblik dela in pomoči glede na otrokove specifične potrebe, načrtovanje diferenciacije pouka in individualne obravnave.
- izvajanje: na nižji stopnji se izvaja predvsem korekcijo specifičnih motenj, medtem ko se na predmetni stopnji izvaja splošna učna pomoč (razvijanje učnih navad, iskanje najučinkovitejšega učnega stila, količino ponavljanja).
- evalvacija otrokovega napredka in realizacija načrtovanega programa.

Naloge učitelja za učno pomoč učencem Romom so še:

- Spodbujanje otroka v skladu z njegovimi zmožnostmi, da bi se začel počutiti motiviranega.
- Razvijanje samospoštovanja, samozaupanja s pozitivno stimulacijo.
- Pomoč otroku, da bi sčasoma sam obvladoval svoje težave.
- Razvijanje stalne pozitivne interakcije z vrstniki.
- Neposredna učna pomoč učencem Romom (po postopku: diagnostika, načrtovanje, izvajanje, evalvacija).
- Ocenjevanje otrokovih funkcionalnih sposobnosti in šolskega znanja (na osnovi individualnega ocenjevanja otrokovih dosežkov, analize izdelkov, opazovanja otroka in pogovora z njim) ter prilagajanje učne vsebine tem zmožnostim.
- Svetovanje učencem o metodah, učnih pripomočkih za učinkovito učenje, razvijanje raznih spretnosti in sposobnosti, organizacije dela, tehnik učenja, rabe učnih pripomočkov, strategij reševanja problemov.
- Izbira ustreznih učil in tehničnih pripomočkov, učenje strategij rabe teh pripomočkov in učenje strategij učenja.
- Svetovanje in usmerjanje učencev Romov tako v šolskem prostoru kot v širših življenjskih situacijah.
- Nudenje podpore in pomoči pri vključevanju učenca v ožje in širše šolsko okolje ter pomoč pri socializaciji.
- Celostna obravnava učenca, tako da se upošteva vse ravni njegove osebnosti in okolja iz katerega prihaja.
- Svetovanje pri poklicnem usmerjanju oziroma svetovanje pri oblikovanju načrtov in ciljev za prihodnost.
- Oblikovanje individualnih načrtov za učence, pri katerih se kaže potreba po individualnem pristopu.
- Razumevanje učenca, vzpostavljanje odkritega in toplega odnosa.

- Spodbujanje otroka v skladu z njegovimi zmožnostmi.
- Razvijanje samospoštovanja in samozaupanja s pozitivno stimulacijo.

Sodelovanje z učitelji

- Sodelovanje pri izbiri za otroka najbolj učinkovitih metod vzgoje, poučevanja in preverjanja sposobnosti, znanj.
- Sodelovanje pri izbiri in pripravi prilagoditev za otroka.
- Sodelovanje pri izbiri ustreznih didaktičnih in učnih pripomočkov ter učnih gradiv.

Sodelovanje s starši

- Sodelovanje s starši pri iskanju močnih področij otroka.
- Svetovanje staršem o potrebnem spodbujanju in motivaciji otroka za šolsko delo
- Svetovanje staršem o pozitivnih učinkih domačega dela za šolo.
- Pogovori o vzgojno-izobraževalnih potrebah otrok in nadaljnjih ciljih in akcijah za doseganje teh.

Sodelovanje z drugimi strokovnimi delavci šole in zunanji strokovnjaki

- Sodelovanje s svetovalno službo za boljše razumevanje življenjskega položaja učenca in njegovega subkulturnega okolja (družinske, kulturne, bivanjske razmere, ...) ter pri reševanju morebitnih težav.
- Sodelovanje z šolsko defektologinjo in psihologinjo pri odkrivanju in diagnosticiranju otrokovih sposobnosti.
- Zbiranje informacij o otroku, vključevanje ostalih strokovnih delavcev pri razumevanju in reševanju otrokovih posebnosti, težav ter načrtovanju vzgojno-izobraževalnega dela.

Sodelovanje z vodstvom šole

- Sodelovanje pri pripravi politike vključevanja učencev Romov v proces vzgoje in izobraževanja.

- Sodelovanje in pomoč pri razreševanju težav oziroma oblikovanju načrta pomoči za učence Rome.

Dnevne dejavnosti

- načrtovanje dela s posameznim učencem (priprava na pedagoško delo),
- priprava didaktičnih pripomočkov, gradiv, ponazoril,
- konkretno delo z učencem,
- razgovori z učitelji in sodelavci,
- vodenje oz. izpolnjevanje dokumentacije,
- razgovori s starši,
- timski sestanki,
- razgovori z učenci,
- študij strokovne literature.

OSTALE DEJAVNOSTI, ki se bodo izvajale v šolskem letu 2016/2017

PROJEKT Skupaj do znanja

- izvajalka v obliki zaposlitve romske pomočnice na OŠ Janka Padežnika Maribor je Jasmina Mazreku.

Namen projekta je razvijanje in nadgradnja inovativnih in alternativnih oblik vzgojno-izobraževalnega dela za uspešnejše vključevanje otrok in učencev Romov v sistem vzgoje in izobraževanja. Aktivnosti se bodo prvenstveno izvajale v okoljih, kjer živijo pripadniki romske skupnosti, saj so dosedanje evalvacije pokazale, da je za uspešno vključevanje romskih otrok pomembno dvigniti socialni in kulturni kapital romske skupnosti. Pri tem je poseben poudarek na razvoju družinske pismenosti, izvajanju različnih oblik učne pomoči za romske učence ter spodbujanje aktivnosti ter programov za sodelovanje med strokovnimi delavci, romskimi starši in otroki ter njihovo sodelovanje z neromsko populacijo ter profesionalnemu razvoju strokovnih delavcev.

Projekt vključuje obšolske dejavnosti za romske otroke, učence in dijake, ki se bodo izvajale v centrih centra šolskih in obšolskih dejavnosti ter v romskih izobraževalnih inkubatorjih, in delovanje romskih pomočnikov. Naloga slednjih je pomoč romskim otrokom pri premagovanju čustvenih in jezikovnih ovir, vzpostavljanje in vzdrževanje stika med starši in šolo, delo z otroki v romskih naseljih in v romskih izobraževalnih inkubatorjih.

S projektom želijo dolgoročno povečati vključevanje romskih otrok v različne oblike predšolskih programov, doseči večjo uspešnost romskih otrok v vzgojno-izobraževalnem sistemu, zmanjšati opuščanje izobraževanja med romskimi otroci in zmanjšati predsodke med strokovnimi delavci v šolah ter vrtcih.

Projekt bo vključeval naslednje kategorije dela:

1. IZVAJANJE UČNE POMOČI UČENCEM ROMOM – romska pomočnica

- v **dopoldanskem času** prisotnost pri pouku v razredih od 1. do 5. razreda, 1x tedensko se bo izvajala pogovorna ura z učenci 3. vzgojno-izobraževalnega obdobja.